

۱۴۰۲/۰۷/۱۷	تاریخ تهیه گزارش	رویه اجرایی	شناسه
<p>بحث و بررسی در خصوص مشکلات واحد های تولیدی با سیاست های ابلاغی بازگشت ارز حاصل از صادرات و بررسی کاهش مدت زمان تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه و کالاهای ضروری که نمونه مشابه داخلی ندارند</p>			<p>عنوان موضوع</p>
<p>انجمن پیشگامان صنعت استان مرکزی</p>			<p>مرجع طرح موضوع</p>
<p>با توجه به اینکه موضوع تخصیص ارز و سایر موارد مربوط به تامین ارز برای واردات و سیاست های بازگشت ارز حاصل از صادرات یک موضوع کلان ملی می باشد سیاست های ابلاغی دولت و بخشنامه های بانک مرکزی و دستگاه های اجرایی مرتبط در سنوات گذشته فعالین اقتصادی را با چالش هایی مواجه ساخته است و تاکنون نیز چالش های فعالین اقتصادی ادامه داشته است. اما در استان مرکزی برخی از صنایع تولیدی که در راستای تولید ادوات و محصولات استراتژیک فعالیت می نمایند ناچاراً بایستی مواد اولیه واحد های تولیدی خود را که نمونه مشابه داخلی آن ها وجود ندارد از مبادی خارجی تامین نمایند و با توجه به ضرورت صرفه جویی در زمان تامین مواد اولیه، اما سیاست های ارزی در خصوص تامین و تخصیص ارز و مدت زمان تمدید آن مشکلات متعددی برای این دسته از صنایع موثر استان برای گروه کالایی درخواستی به وجود آورده است.</p> <p>در بحث صادرات نیز از جمله مواردی که برخی از فعالین اقتصادی کماکان تاکید جدی بر رفع آن دارند بحث تعیین تکلیف رفع تعهد ارزی سال ۹۷ در خصوص صادرات ریالی به افغانستان و عراق می باشد. موضوعی که در سال ۹۷ و با ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی مطرح شد به نحوی که صادرکنندگان می بایست اظهار نامه گمرکی خود را در سامانه (سامانه جامع تجارت) بارگذاری می نمودند که برخی از صادر کنندگان بنا به دلایل مختلف از جمله ابهامات بخشنامه های بانک مرکزی و تعدد بخشنامه ها و سردرگمی به وجود آمده و همچنین عدم اطلاع برخی صادر کنندگان منجر گردید که دسته ای از فعالین اقتصادی و صادرکنندگان نتوانند مستندات خود را در سامانه بارگذاری و با بسته شدن سامانه تبعات مختلفی از جمله تعلیق کارت بازرگانی واحد خود را شاهد بودند. هر چند که سازمان توسعه تجارت و کمیته اقدام ارزی نسبت به رفع این مشکلات فعالیت موثری را داشته، اما شایسته است شرایط مناسبتری برای رفع این مشکلات فراهم گردد.</p> <p>همچنین با تشکیل جلسه کمیته ماده (۲) چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی در تاریخ ۱۴۰۰ / ۱ / ۲۱ در بانک مرکزی، بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سال های ۱۳۹۷ - ۱۴۰۰ به تصویب رسید که مقرر گردید: صادرکنندگانی که نسبت به فروش ریالی کالاهای صادراتی در بازه زمانی ۱۳۹۷/۰۱/۲۲ لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ به عراق (تجارت با عراق) و افغانستان (تجارت با افغانستان) اقدام نموده و در موعد مقرر نسبت به ثبت اطلاعات فروش ریالی خود در سامانه جامع تجارت اقدام نکرده اند، حداکثر تا ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ فرصت دارند تا با ثبت اطلاعات فروش ریالی خود در سامانه جامع تجارت، نسبت به رفع تعهدات ارزی (رفع تعهد ارزی صادرکنندگان)</p>			<p>شرح موضوع</p>

<p>مربوطه اقدام کنند. اما آن دسته از صادرکنندگانی که از تاریخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ تا پایان سال ۱۳۹۷ صادرات ربالی داشته اند دچار مشکلاتی در رفع تعهد شده اند.</p>	
<p>صدور و ابلاغ بخشنامه ها و بسته های سیاستی بازگشت ارز بدون توجه به موارد مهمی از قبیل تحریم بانکها و عدم امکان انتقال ارز توسط آنها، ناتوانی صرافی ها در جابه جایی ارز، آشنا نبودن بسیاری از صادرکنندگان با فرآیند واردات، تعیین مدت زمان کوتاه برای رفع تعهد ارزی و غیره، در کنار تغییر مکرر مقررات رفع تعهد ارزی، موجب روبرو شدن صادرکنندگان با موانع و مشکلات متعدد و تحمیل هزینه های هنگفت بر آنها شده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارشناسی شورا مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اراک و با حضور رئیس اتاق بازرگانی اراک و دبیر شورا و کارشناسان دبیرخانه شورای گفتگوی استان مرکزی، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی اراک، نمایندگان استانداری، دادگستری، اداره کل صمت و بانک ملی (کمیسیون هماهنگی بانک های استان) و همچنین اتاق های اصناف، تعاون و انجمن پیشگامان صنعت استان و سایر فعالین حوزه مرتبط با موضوع تشکیل گردید و موضوع فوق بررسی و نظرات ذیل تشریح شد و در نهایت با توجه به مباحث مطروحه پیشنهاد ارائه آن در صحن اصلی شورا مطرح گردید.</p> <p>۱. آقای بیکی رئیس اتاق بازرگانی و دبیر شورای گفت و گوی استان مرکزی فرمودند: متأسفانه سیاست های کلان ارزی و بخشنامه های ابلاغی و صادر شده توسط بانک مرکزی نفس صادر کنندگان و وارد کنندگان را گرفته است. در یکی از این تصمیمات صادرکنندگان ملزم شدند ارز حاصل از صادرات خود را به ابتدایی ترین شکل ممکن، یعنی عرضه اسکناس یا حواله در سامانه موسوم به نیما، به چرخه اقتصاد برگردانند. می شد این گونه تصور کرد تصمیم گیرندگان کلان کشور معتقد بودند یکی از علل اصلی به هم خوردن توازن ارزی، عملکرد صادرکنندگانی است که گویی عایدات ارزی حاصل از صادرات خود را به هیچ شکلی به کشور بازمی گردانند و در همان خارج از کشور نگه می دارند. با این تصمیم، صادرکنندگانی که باید در این شرایط پیچیده به عنوان مهم ترین عامل تعدیل فشار ارزی، حمایت می شدند، مورد مواخذه قرار گرفتند و به جای تمرکز بر بحث تولید و صادرات و کمک به چرخه اقتصادی نظاره گر تغییرات روزانه ارزی هستند. بنابراین در مجموع به نظر می رسد ابلاغ این سیاست های بدون کارشناسی در نهایت نه تنها تاثیر روشنی بر بازگرداندن تعادل در نظام ارزی کشور نداشته، بلکه صرفاً گرهی بر گره های صادرات افزوده است.</p> <p>۲. آقای اصغری معاون بازرگانی خارجی اداره کل صمت استان فرمودند: همه صادرکنندگان باید ارزهای حاصل از صادرات خود را طبق ضوابطی که بانک مرکزی اعلام می کند، اظهار کنند و در اختیار بانک مرکزی قرار دهند تا بانک آن را برای نیازهای وارداتی کشور تخصیص دهد. طبق این تصمیم، چنانچه صادرکننده ای ارز خود را اظهار نکند و در اختیار بانک مرکزی قرار ندهد، مصداق</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۷</p>

<p>قاچاق بوده و مطابق مجازات قاچاق با آن برخورد خواهد شد. استان مرکزی در بحث بازگشت ارز حاصل از صادرات در بین استان های کشور وضعیت مناسب و مطلوبی دارد و تقریباً ۸۴ درصد از ارز حاصل از صادرات صادر کنندگان بازگشت داده شده است. پیشنهاد می گردد اداره کل صمت استان در جلسه آتی شورا گزارشی از وضعیت صنایع استان در بحث تخصیص ارز، بازگشت ارز حاصل از صادرات و سایر موارد مربوط به سیاست های ارزی ارائه نماید.</p> <p>۳. آقای بابایی عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی فرمودند: اعتراضات اخیر صادر کنندگان به رویه پیمان سپاری ارزی به صدور نامه اتاق های بازرگانی سراسر کشور خطاب به روسای ۳ قوه و رئیس کل بانک مرکزی ختم شد. در این نامه جز انتقاد، پیشنهادهایی مطرح شده است؛ از جمله اعطای معافیت به برخی بخش ها، گسترش روش های برگشت ارز به قیمت بازار آزاد برای کلیه بخش ها و پرهیز از هرگونه اعمال قیمت دستوری. برگشت ارز به چرخه اقتصاد کشور خواسته مشترک صادر کنندگان و حاکمیت بوده و هر اقدامی در ایجاد تنوع در راه های برگشت ارز مورد استقبال بخش خصوصی قرار می گیرد. لیکن ضروری است در کلیه روش های فوق امکان حقیقی و قابل اجرایی برای عرضه و فروش ارز به قیمت بازار فراهم شود.</p> <p>۴. آقای اسلامیزاده نائب رئیس انجمن پیشگامان صنعت استان فرمودند: با وجود تمامی اعلام هایی که برای گشایش های ارزی صورت می گیرد، متأسفانه کماکان تامین ارز برای واردات کالاهای اساسی خطوط تولید به ویژه کالاهایی که نمونه داخلی ندارند (پس از چندماه انتظار در صف تخصیص) باتأخیر بیش از یک ماهه (بعضاً تا ۴ ماه تعلل در صدور سوئیفت) مواجه می شود که این امر مضرات زیادی برای صاحبان کالا و به تبع آن بر اقتصاد کشور و قیمت تمام شده کالا دارد. علاوه بر این عدم تخصیص ارز در زمان مقرر منجر به معضلات بسیاری در تامین کالای اساسی کشور در ماه های پیشرو نیز خواهد شد.</p> <p>۵. نماینده استانداری: طبق گفته مسئولین وزارت صمت از ابتدای سال جاری تا پایان شهریور ماه حدود ۳۲ میلیارد یورو با کدهای کالایی مربوط به وزارت صمت ثبت سفارش شده، این در حالی است که در سال گذشته این رقم ۴۲ میلیارد بوده که ۳۸ میلیارد آن اجرایی شده و واردات صورت گرفت. اما به واقع انتقاداتی نیز وجود دارد از جمله تعلیق کارت های بازرگانی، واردات نهاده با ارز آزاد، مشکل ضمانتنامه گمرکی و ارزش گذاری مواجه وارد کنندگان در گمرک، اصرار وزارت صمت به ورود کد ساتا برای تمدید کارت های بازرگانی جدید، تعلیق ثبت سفارش تولید کنندگان، مساله سقف ارزی، تعیین سقف برای واردات و ... که نهایتاً بایستی سیاستگذاران کلان چاره اندیشی نمایند. در خصوص بحث امروز نیز شایسته است این موضوع در جلسه شورا مطرح شود و اداره کل صمت استان مجدداً مکاتبات و رایزنی های لازم را انجام دهد.</p>	
<p>۱. با عنایت به مکاتبات صورت گرفته توسط رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و دبیر شورای گفت و گوی ملی در خصوص اصلاح برخی از سیاست های ابلاغی بازگشت ارز حاصل از صادرات و تخصیص ارز واردات با وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی، پیشنهاد می گردد طی مکاتباتی از طریق اتاق بازرگانی اراک موارد پیشنهادی شورای گفت و گوی استان به اتاق ایران منعکس و پیرو مکتوبه مذکور موارد پیشنهادی شورای استان از طریق شورای گفت و گوی ملی و اتاق ایران به مراجع مرتبط منعکس گردد.</p>	<p>پیشنهادات</p>

۲. با توجه به حضور وزیر محترم صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران در هفتاد و هفتمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان و طرح برخی مشکلات ارزی صنایع استان و کشور در حضور ایشان و ارسال بسته پیشنهادی ارزی استان مرکزی پیرو مصوبات هفتاد و هفتمین جلسه شورا به دفتر ارزی سازمان توسعه تجارت، پیشنهاد می گردد موارد پیشنهادی جلسه جاری استان ضمن طرح در جلسه آتی شورای گفت وگو از طریق اداره کل صمت استان به وزارت صمت (سازمان توسعه تجارت) دال بر تأکید بر رسیدگی به موارد پیشنهادی مسبوق و بررسی موارد پیشنهادی کنونی اقدام گردد.
۳. با توجه به اینکه ۸۴ درصد از ارز حاصل از صادرات در استان برگردانده شده و استان مرکزی بین استان های با وضعیت مطلوب قرار دارد، شایسته است از بین واحد های باقیمانده که تشکیل دهنده ۱۶ درصد باقیمانده می باشد کمیته متناظر ارزی در استان نسبت به رفع مشکلات ارزی صنایع به صورت موردی اقدام نماید.

• موارد پیشنهادی شورای گفت و گوی استان در خصوص مدت زمان تخصیص ارز و اصلاح سیاستهای بازگشت ارز حاصل از صادرات (صادرات ریالی سال ۱۳۹۷):

الف) برای آن دسته از صادرکنندگانی که موفق به بارگذاری مستندات لازمه (اظهارنامه گمرکی) در سامانه نشده اند (برای آن دسته از صادرکنندگانی که از تاریخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ تا پایان سال ۱۳۹۷ صادرات ریالی داشته اند نیز همچون صادرکنندگان در بازه زمانی ۱۳۹۷/۰۱/۲۲ لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ امکان ثبت اطلاعات فروش ریالی در سامانه جامع تجارت وجود داشته باشد). یک بازه زمانی مشخص (دو هفته ای) تعیین گردد تا باز شدن سامانه مذکور بتوانند نسبت به مستندات فروش خود اقدام نمایند. در این خصوص اطلاع رسانی به فعالین اقتصادی و از طریق بخش خصوصی و دولتی مرتبط به نحو مطلوب صورت پذیرد.

ب) در خصوص شرکت های تولیدی که در راستای تولید کالاهای استراتژیک فعالیت می نمایند و عدم وجود نمونه داخلی کالای مورد نیاز نیز محرز شده باشد، شرایطی فراهم گردد تا مدت زمان تخصیص ارز و تمدید آن کاهش یابد تا زمان رسیدن مواد اولیه به خطوط تولید کاهش داشته باشد.

۱. بخشنامه شماره ۹۹/۲۹۶۳۴۶ مورخ ۹۹/۰۹/۱۸ بانک مرکزی در خصوص نحوه تأمین ارز بابت واردات
۲. مصوبات کمیته ماده (۲) چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی در تاریخ ۲۱ فروردین
۳. مکاتبه شماره ۸۵-۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۳ انجمن پیشگامان صنعت استان مرکزی با شورای گفت و گوی استان

فهرست مستندات و مدارک پشتیبانه